

МОНГОЛ УЛСЫН
ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ХАРИЛЦАА
ХОЛБООНЫ ЯАМ

Сүхбаатарын талбай 1, Чингэлтэй дүүрэг,

Улаанбаатар хот, 15160

Утас: 33/07/81, Факс: (976-11) 33/07/80,

Цахим шуудан: info@mddc.gov.mn

Цахим хуудас: www.mddc.gov.mn

2022.12.30. № 03/2373

танаЙ _____-ны № _____-т

Г ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН
ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Х.БАТЖАРГАЛ ТАНАА

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”, “Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл” бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайланд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичигт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-д заасны дагуу Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд боловсруулан үүгээр хүргүүлж байна.

Хавсралт.. б. хуудастай.

ТӨРИЙН НАРИЙН
БИЧГИЙН ДАРГА
Ч.ЗОЛБАЯР

•1522097418

Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны

2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн

123 дугаар албан бичгийн 1.. дүгээр хавсралт

**“МОНГОЛ УЛСЫГ 2021-2025 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАВАН ЖИЛИЙН
ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ”-ИЙН 2022 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭХ ИЙСЭН ТЭМДЭГЛЭЛ**

(2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн байдлаар)

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго

Улсын Их хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”-ийн 2022 оны хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ хийж, гүйцэтгэлийг тавьсан зорилт, хүрэх түвшинтэй харьцуулан хэрэгжилтийн түвшинг тогтоон үр дүнг үнэлэх, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах, удирдлагыг үнэн зөв бодитой мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилтыг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй

Хяналтад авсан зорилт, арга хэмжээнүүдийн хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үр дүнгийн үнэлгээ хийхдээ Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг 7.1-т заасны дагуу зорилт арга хэмжээг үнэлэхдээ шалгуур үзүүлэлт, зорилтолт түвшинг хүрсэн түвшинтэй харьцуулан үнэлэв.

Гурав. Хяналт-шинжилгээний үр дүн

“Монгол улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн баримт бичигт туссан зорилт, арга хэмжээг үнэлэхдээ зорилтолт түвшинг хүрсэн түвшинтэй харьцуулан, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүйг ашиглан үр дүн, нотлох баримтад тулгуурлах зарчмыг баримтлав.

Онцлон дурдахад тус яамны хувьд Улсын Их хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт туссан төсөл арга хэмжээ байхгүй тул бодлогын баримт бичгийн 1 дүгээр хавсралтын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийлээ.

Гурван зорилтын хүрээнд тусгагдсан зургаан арга хэмжээнээс эрчимжүүлэх шаардлагатай нэг арга хэмжээ туссан байна. Өөрөөр хэлбэл Бодлогын баримт бичгийн 7.5-д “Кибер аюулгүй байдлыг хангах хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, технологид суурилсан инновац, интеграцийг хөгжүүлж, эрсдэлийн менежментийн үндэсний чадавхыг бэхжүүлнэ” гэсэн зорилтын хүрээнд туссан “Мэдээлэл, технологи, харилцаа холбооны систем, техник хэрэгсэл, программ хангамжийн үндэсний үйлдвэрлэлийг дэмжсэн тогтолцоо бүрдэж, технологийн хараат байдал буурч, кибер гэмт хэрэг, кибер халдлагатай тэмцэх чадавх дээшилсэн байна” гэх арга хэмжээний хувьд биелэлтийг тайлганаадаа “Төрийн болон онц чухал мэдээллийн дэд бүтэцтэй байгууллагын кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх үндэсний төвийг Тагнуулын байгууллагын бүтцэд, хувийн хэвшлийн болон

иргэдийн кибер аюулгүй байдлыг хангахад дэмжлэг үзүүлэх нийтийн төвийг цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны дэргэд байгуулахаар Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулиар зохицуулсан. Улмаар Тагнуулын байгууллагатай хамтран Цахим халдлага, зөрчилтэй тэмцэх төв байгуулах ТЭЗҮ боловсруулж, 2022 оны 10 дугаар сарын 12-ны өдөр Улсын Их Хурлын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулсан. 2023 оны төсөвт кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх төв байгуулах, үйл ажиллагааг эхлүүлэхтэй холбоотой хөрөнгө тусгагдаагүй тул удаашралтай байна. Кибер аюулгүй байдлын хуулийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд хуульд заасан журмын төсөл, аргачлалуудыг боловсруулж, Засгийн газрын ээлжит хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэж байна” гэжээ.

Мөн Хяналт-шинжилгээ хийх явцад яамны нэгжүүдийн ирүүлсэн биелэлтэд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ болон нотлох баримтыг оновчтой оруулаагүй, нотлох баримтаар оруулсан файлаа нэрлээгүй, 2000 тэмдэгтэд багтаан тайлагнаагүй, зорилт, арга хэмжээ нь хурсэн түвшинтэйгээ нийцэхгүй, тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх боломжит хугацаа олгоогүй гэх зэрэг зөрчлүүд илэрлээ.

Дөрөв. Дүгнэлт

1.2022 оны жилийн эцсийн байдлаар бодлогын баримт бичигт туссан гурван зорилт зургаан арга хэмжээг нягтлан үзэж, цуглувансан мэдээ, мэдээлэлд үндэслэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхэд өрөнхий гүйцэтгэл 85 хувьтай гэж дүгнэгдэв.

2.“Монгол улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн бодлогын баримт бичигт Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн өрөнхий үнэлгээгээр “тодорхой үр дүнд хурсэн” гэж үзэж байна.

Тав. Санал, зөвлөмж

1.Бодлогын баримт бичгийн нийт зорилт арга хэмжээг 2021-2025 оны хооронд хийхээр төлөвлөсөн зорилтууд тодорхой байгаа боловч, зарим арга хэмжээний хүрэх түвшинг он оноор нь нарийвчлан тусгаж өгөөгүйгээс тухайн жилд ямар ажил хийж гүйцэтгэсэн байхаар тогтоосон нь төдийлөн тодорхойгүй байлаа. Иймд цаашид бодлогын баримт бичгүүд болон бусад төлөвлөлт шаардлагатай бичгүүдэд арга хэмжээний зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлтийг нарийн ойлгомжтой хэмжигдэхүйц байхаар тусгаж хэвших;

2.Биелэлтийг гаргахдаа Засгийн газрын 2020 оны 206, 374 дүгээр тогтоолд заасны дагуу хугацааг анхаарч нотлох баримттай, үр дунд суурилсан байдлаар тайлагнаж хэвших шаардлагатай. Заасан хугацааг анхаарч ажиллаагүй албан хаагчид арга хэмжээ авах саналтай байна;

3.Төсвөөс шалтгаалах ажлын төлөвлөгөөг гаргахдаа бодит, дүн шинжилгээтэй, баримтад тулгуурласан хэрэгжихүйц байдлаар төлөвлөж байх;

4.Баримт бичигт туссан төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг гаргахдаа харьяа байгууллагуудын нэмэлт мэдээллийг авч тусгаж хэвших.

Жич: Яамны газар, хэлтсийн дарга нар дээрх зөвлөмжүүдийг хүлээн авч, нэгжийн албан хаагчдадаа танилцуулах, танилцуулсан хугацаанаас хойш холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах үүрэгтэй болохыг дурдах нь зүйтэй байна

Цахим хөгжил, харилцаа холбоодын яамны
2022 оны 12 дугаар сарын 21-ны өдрийн
дугаар тушаалын 2 дугаар хувсралт

"Монгол улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-ийн
2022 оны жилийн эцсийн хэрэгжилт

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	2021 оны зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
4. ДӨРӨВ. ЭДИЙН ЗАСАГ							
1	4.2. Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, экспортод чиглэсэн хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.	4.2.5. Мэдээллийн технологийн салбарыг дэмжиж, эдийн засагт оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2025	0		<p>1. "Хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2022 оны 340 дүгээр тогтоолын хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд "Хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх боломжтой чиг үүрэг, ажил үйлчилгээний жагсаалт"-ыг боловсруулж, ЗГХЭГ-т 2022 оны 10 дугаар сарын 21-ний өдрийн 01/1808 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн.</p> <p>2. Төрийн программаар хангамжийн худалдан авах ажиллагааг шинэ түвшинд гаргах, үргүй зардлыг бууруулах, бүтээмжийн нэмэгдүүлэх зорилгоор Үндэсний программаар хангамжийн их дэлгүүр www.MINDGOLIA.mn системийг 2022 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдөр нээж, тус платформд 100 гаруй компанийн 180 орчим бүтээгдэхүүн байршсан ба нээлт хийхээс өмнө /туршилтын/ үеэр/ 30 хоногт 5 төрлийн 4,5 тэрбум төгрөгийн системийг 21 аймгийн 248 Ерөнхий боловсролын сургууль төлбөрийг нь төлөх нөхцөлтэйгээр хэрэглэж, худалдан авсан.</p> <p>3. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрийн 196 дугаар тогтооюур баталсан "Үндсэн системийн үйл ажиллагааг зохицуулах, систем ашиглаж үйлчилгээ үзүүлэх, мэдээлэл солилцох журам"-ын дагуу Үндсэн систем "ХҮР"-тай холбогдох 26 байгууллагын хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэсэн.</p>	100%
5. ТАБ. ЗАСАГЛАЛ							
2		5.3.1. Цахим засаглалыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчин бүрдэж, хүн амыг өндер хурдны интернэтийн сүлжээнд холбоно.	2021 - 2025	0		<p>1. "Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль", "Хүний хувийн мэдээллийг хамгаалах тухай хууль", "Кибер аюулгүй байдлын тухай хууль", "Цахим гарын үсгийн тухай хуулийн шинэчлэсэн нариуулгын тухай хууль"-ийн төслийд 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр УИХ -ын чуулганыаар хэлэлцэгдэж батлагдсан. Дээрх 4 хуулийг дагаж 37 захиргааны хэм хэмжээний акт баттлагдахаас 2022 оны 12 дугаар сарын байдлаар 20-ны өдрийн байдлаар нийт 19-ийг нь баттуулж, 14 төсөлд санал авч байна.</p> <p>2. Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан болон хувийн хэвшилийн хөрөнгө оруулалтаар нэг аймгийн нэг багт 60км урт шилэн кабель, 3500 амжираацны түвшин доогуур өрхөд суурин интернет үйлчилгээгээ хүргэж зорилгоор 154 км урт шилэн кабель тус сууринуулж өндер хурдны өргөн зуравсын суурин интернет сүлжээг байгуулсан. Мөн алслагдсан 238 багт үүрэн холбооны 4G сүлжээ нэвтрүүлсэн ба нийт 300 мяняга орчим иргэн өндер хурдны хөдөлгөөнт интернетээд холбогдох, мэдээ, мэдээлэл шуурхай авах, аялагч амаргчид харилцаа холбооны бусад үйлчилгээг саадгүй, шуурхай авах боломжийг бүрдүүлсэн. Хувсралт: 1 файл</p>	80%

3	5.3.2. Цахим мэдээллийн нэгдсэн сан, дэд бүтэц бий болгож хөгжүүлэх нэгдсэн бодлого, төлөвлөлттэй болгоно.	2021 - 2025	13400		<p>1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 232 дугаар тогтоол "Нээлттэй өгөгдлийн жагсаалт", 200 дугаар тогтоол "Мэдээлэл хариуцгачас нээлттэй өгөгдөл бий болго, нийтлэхэд тавигдах шаардлага, ашиглах нөхцөл, журам"-ын хурээнд нийт 59 байгууллагын 606 нээлттэй өгөгдлийг opendata.gov.mn-д байрлуулахаар төлөвлөснөөс 2022 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн байдлаар 56 байгууллагын 518 нээлттэй өгөгдлийг байршуулаад байна.</p> <p>2. Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайд, Үндэсний статистикийн хорооны даргын хамтарсан 2022 оны А/79, А/193 тушаалаар Статистикийн үйл ажиллагаанд хамаарах нийтийн мэдээллийн сангийн нэгдсэн ангилал кодын тайлбары баталсан.</p> <p>3. Төрийн их өгөгдлийн сан байгуулах, мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоог бий болгох зорилгоор үндэсний өгөгдлийн талаар баримтлах чиглэл боловсруулах, нийтийн мэдээллийн сангийн мета өгөгдлийн системийг үүсгэх шийдэл боловсруулах ажлын хэсгийг Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайд, Үндэсний статистикийн хорооны даргын хамтарсан 2022 оны 12 дүгээр сарын 07-ны өдрийн А/84, А/209 тушаалаар байгуулж, ажилласаар удирдамжийг баталсан. Тус ажлын хэсэг нь Монгол Улс дахь их өгөгдлийн суурин нөхцөл байдал, тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлж, олон улсад хэрэгжүүлж буй дэвшилтэд технологийг нэвтрүүлэх, өгөгдлийн нийтэй байдал, өгөгдлийн ургаслын зургийг гаргах зэрэг ажлыг эхлүүлээр байна.</p> <p>Хавсралт : 2 файл</p>	80%
4	5.3. Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангасан, үр дүнтэй цахим засагланын бодлогын болон хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, төлөвшүүлнэ.	5.3.3. Төрийн байгууллага хоорондын болон төр, иргэний нийгэм, бизнесийн байгууллагуудын мэдээллийн солилцоо сайжирч, захираганы зардал бууран, үйлчилгээний үр дүн сайжирна.	2021 - 2025	0	<p>1. "Үндсэн систем, дэмжих системийн техникийн нөхцөл, шаардлага, заавар, аргачлал"-ыг ЦXXX-ны Сайдын 2022 оны А/64 дүгээр тушаалаараа батлагдсан.</p> <p>2. Төрийн байгууллагуудын дотоод удирдлагын нэгдсэн систем (egr.e-mongolia.mn) -д 1'384 төрийн байгууллага, түүний салбар нэгжийг холбож, нийт 20'390 хэрэглэгч тус системээр дамжуулан байгууллага хооронд 167'707 албан бичигийг цахим хэлбэрээр солилцсон байна.</p> <p>3. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 09 дүгээр сарын 14-ний өдрийн хуралдааны 45 дугаар тэмдэглэлээр Төрийн байгууллагын албан хэрэг хетлэлтэд цахим хэлбэрээр баримт бичиг солилцох нөхцөл бүрдүүлэх, аюулгүй байдлыг хангах асуудлыг судалж, зохиц арга хэмжээ авах саналаа танилцуулахыг даалгасны дагуу "Төрийн байгууллагын албан хэрэг хетлэлтэд цахим хэлбэрээр баримт бичиг солилцох нөхцөл бүрдүүлсэн тухай" арга хэмжээний танилцуулга 2022 оны 12 дугаар сарын 7-ны өдрийн Засгийн гарын хуралдаанд танилцуулагдан. Албан бичиг солилцооны дундын системд 2022 оны 12 дүгээр сарын 22-ны өдрийн байдлаар 4302 байгууллагын ашиглалдаг 15 систем холбогдсон бөгөөд нийт 8116 бичиг солилцсон байна.</p> <p>Хавсралт : 1 файл</p>	80%

5	5.3.4. Төрийн байгууллагын мэдээллийн ил тод байдал нэмэгдэж, иргэд, олон нийтийн саналыг цахимаар авах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2021 - 2025	0		<p>1. Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийг 2021 оны 12 дугаар сарын 17 -ны өдрийн УИХ -ын чуулганы хуралдаанаар хэлэлцэн баталсан.</p> <p>2. Иргэдэд төрийн байгууллагаас олгодог баримт бичиг, гэрчилгээ, зөвшөөрөлтэй холбоотой төрөл бурийн мэдээлэл, мэдэгдлийг "Мэдэгдэл хүргэх систем"-ээр дамжуулан авах боломжийг бүрдүүлж, иргэдэд 2022 оны 05 дугаар сараас 12 дугаар сарын 20 хүртэл нийт 13,464,420 мэдэгдлийг Push Notification, Үндэсний и-мэйл, Хувийн и-майлээр хүргэсэн байна.</p> <p>3. Төрийн үйл ажиллагааг цахим хэлбэрээр явуулах, төрийн үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг бий болгож, нээлттэй, ил тод, шуурхай байлагах зорилгоор төр, иргэнийг холбосон мэдээлэл дамжуулах цахим суваг болох "ҮНДЭСНИЙ ЦАХИМ ШУУДАН"-ийн систем www.mail.e-mongolia.mn/-ийг нэвтрүүлж, 1,6 сая хэрэглэгчид мэдэгдэл хүргэх боломжийг бүрдүүлсэн. Үндэсний цахим шуудангийн системд төрийн захирагааны төв болон төрийн захирагааны байгууллага (193 хаяг)-ын албаны цахим шууданг холбох, өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч, хариу хургуулж боломжийг бүрдүүлсэн.</p> <p>4. Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн e-mongolia системд "Авиалгалтай тэмцэх газарт өргөдөл гомдол гаргах" цэсийг шинээр нэмж, хөгжүүлсэн.</p> <p>5. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 352 дугаар тогтооолоор баталсан "Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлагх болон ил тод байдлын шалгур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх журам"-ын хүрээнд иргэний мэдээлэл хайх, мэдээлэл хүлээн авах эрхийг хангах зорилгоор мэдээлэл хариуцагч төрийн байгууллагуудын байгаа ил тод байх нь зүйтэй гэж 68 төрлийн мэдээллийг ил тод, нээлттэй байлагаараа зохицуулсан. Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч, тохиуулгач агентлагуудаас санамсаргүй байдлаар 18 байгууллагыг сонгон авч хуулийн хэрэгжилтийг хэрхэн хангаж, цахим хуудсандaa мэдээллийг ил тод байршуулж байгаа явцад үнэлгээ хийсэн. Дунджаар 43,34% үнэлгээтэй байна.</p> <p>6. Цахим оролцоо веб сайтыг хөгжүүлэн иргэд нийгэмд тулгамдаж буй асуудлаар асуулга үүсгэх, уг саналыг дэмжих, дэмжихгүй байх саналыг цахим хэлбэрээр егөх боломж бүрдүүлсэн.</p> <p>Хавсралт : 1 файл</p>	100%
7. ДОЛОО, АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ						
6	7.5. Кибер аюулгүй байдлыг хангах хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, технологид сууринсан инновац, интеграцыг хөгжүүлж, эрсдэлийн менежментийн үндэсний чадавхыг бэхжүүлнэ.	7.5.2. Мэдээлэл, технологи, харилцаа холбооны систем, техник хэрэгсэл, программ хангамжийн үндэсний юйлдвэрлэлийг дэмжсэн тогтолцоо бүрдэх, технологийн хараат байдал буурч, кибер гэмт хэрэг, кибер халдлагатай тэмцэх чадавх дээшилсэн байна.	2021 - 2025	0	<p>Тагнуулын байгууллагатай хамтран Цахим халдлага, зөрчилтэй тэмцэх төв байгуулах ТЭЗҮ боловсруулж, 2022 оны 10 дугаар сарын 12-ны өдөр Улсын Их Хурлын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байннын хорооны хуралдаанд танилцуулсан. 2023 оны төсөвт кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх төв байгуулах, үйл ажиллагааг эхлүүлэхтэй холбоотой хөрөнгө тусгагаагүй тул удашралтай байна. Кибер аюулгүй байдлын хуулийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд хуульд заасан журмын төсөл, аргачлалуудыг боловсруулж, Засгийн газрын эзлжит хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэж байна.</p> <p>Хавсралт : 1 файл</p>	70%

МОНГОЛ УЛСЫН
ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ХАРИЛЦАА
ХОЛБООНЫ ЯАМ

Сүхбаатарын талбай 1, Чингэлтэй дүүрэг,
Улаанбаатар хот 15160
Утас: 33-07-81, Факс: (976-11) 33-07-80,
Цахим шуудан: info@mddc.gov.mn
Цахим хуудас: www.mddc.gov.mn

2022. 12. 30. № 08/2373
таний _____-ны № _____-т

Г
**ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН
ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Х.БАТЖАРГАЛ ТАНАА**

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”, “Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл” бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайланд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичигт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-д заасны дагуу Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны эрхлэх асуудлын хүрээнд боловсруулан үүгээр хүргүүлж байна.

Хавсралт..... хуудастай.

Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны
Төрийн нарийн бичгийн даргын 2022 оны
05 дугаар сарын 2022-ны өдрийн
05/05/2022 дугаар албан бичгийн хавсралт.

Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам 2022 оны жилийн эцэс

Д/д	Зорилго	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх түвшин, үр дүн	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
4. Засаглалын бодлого							
1	4.1.1. Төрийн цахим үйлчилгээний e-mongolia платформын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, иргэдээд танин мэдүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, төрийн үйлчилгээний төрөл, тоог нэмэгдүүлж хөгжүүлэх, иргэдээд хүргэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Төрийн цахим үйлчилгээний e-mongolia платформын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, иргэдээд танин мэдүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, төрийн үйлчилгээний төрөл, тоог нэмэгдүүлж хөгжүүлэх, иргэдээд хүргэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Тус системээр иргэдийн тоог 200000-аар нэмэгдүүлсан танин мэдүүлэх арга хэмжээг зохион байна. Төрийн болон хувийн хэвшшийн 20 байгуулах, төрийн үйлчилгээг нэгдсэн системд холбосон байна.	0	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем И-Монголиад 71 байгууллагын 806, орон нутгийн 1285 үйлчилгээг нэгтгэсэн. Мен 10 тодорхойллыг англи хэл дээр гаргадаг болсон. 2022 онд 383,750 хэрэглэг чинэр бүртгэсэн. Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системийг олон нийтэд танин мэдүүлэх ажлын хүрээнд даараах ажлуудыг хийсэн. Үнд:	<ul style="list-style-type: none"> -18 аймагт албан томилолтоор ажиллан орон нутгийн үйлчилгээг системд нээгтэй, операторуудыг сургах болон нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг зохион байгуулсан; -21 аймаг, 330 сум, 9 дүүргийн нийт 13952 албан хаагчид; -Орон нутгийн үйлчилгээг цахимкуулах ажлын хүрээнд зүүн болон төвийн бүсийн 13 аймгийн иргэдээд заавар зөвлөгөө егех ажлыг зохион байгуулсан; -2022 онд 04 дугаар сарын 23, 24-ийн өдрүүдэд Нарантуул ОУХТ-д нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг УБЕГ-тай хамтран зохион байгуулсан; -2022 оны 04 дугаар сарын 19-ний өдөр мэдэгдэл хүргэх системийн нээлттэй арга хэмжээг зохион байгуулсан; -АТТ-тай хамтран Авто машингүй өдөр нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг зохион байгуулж, иргэдээд мэдээ, мэдээлэл судалгаа хийсэн ба 2 удаагын сургалтыг зохион байгуулсан; -Чингэлтэй дүүргийн ҮБ-ийн хэлтэсээ зохион байгуулсан Иргэн бурийг тоон гарын үсэгжүүлэх "Цахимаар шийдье" арга хамжанд 2022 оны 05 дугаар сарын 30-нд оролцсон; -3 удаагын нээлттэй хаалганы өдөрлөг, 11 арга хэмжээнд оролцон, 56 хороодод очин өдөрлөг зохион байгуулсан. 	100%
2	4.1.2. Хиймэл оюун ухаанд сууринласан технологи ашиглан иргэдээд төрөл бүрийн мэдээлэл, мэдэгдэл хүргэх нэгдсэн платформыг хөгжүүлж нэвтрүүлэх	Хиймэл оюун ухаанд сууринласан технологи ашиглан иргэдээд төрөл бүрийн мэдээлэл, мэдэгдэл хүргэх нэгдсэн платформыг хөгжүүлж нэвтрүүлэх	Иргэдээд төрөл бүрийн мэдээлэл, мэдэгдэл хүргэх нэгдсэн платформ шинээр бий болсон байна. Нэн мэдээлэл, мэдэгдэл хүргэх нэгдсэн платформыг хөгжүүлж нэвтрүүлэх	0	1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн хуралдааны 30 дугаар тэмдэглэлээр Үндэсний цахим шуудангийн хэрэглэгээ нэвтрүүлэх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах талаар хугацаатай үүрэг даалгавар Монгол Улсын Ерөнхий сайдас өгсөн. 2022 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдөр "Үндэсний цахим шуудангийн үйлчилгээ"-г нэвтрүүлсэн бөгөөд нийт 193 цахим шуудангийн хаягийг нэгтгэсэн. Ингэснээр иргэдээд төрийн байгууллагатай цахим шуудангаар шудаа харилцах боломжтой. 2. Төрийн байгууллагасаа иргэдээд мэдэгдэл, мэдээлэл хүргэх зорилготой "Мэдэгдэл хүргэх систем"-ээр дамжуулсан нийт 12.363.002 мэдэгдлийг иргэдээд хүргэсэн. Мэдэгдэл хүргэх системээр 16 байгууллага (И-Монголиа академи УТУГ, Татварын ерөнхий газар, Гэрээ системэс ХХК, Төрийн банк, Голомт банк, Богд банк, Капитрон банк, Хасбанк, Тээвэр хөгжлийн банк, Е-Mongolia, Худалдаа хөгжлийн банк, Хаан банк, ОБЕГ, ХХҮЕГ, ГӨҮ СМАРТ ТМ ХХК, Ариг банк)-ын системийг холбосон бөгөөд мессэжээр 1.545.783, үндэсний цахим шуудангаар 86.986 мэдэгдэл иргэnd хүргүүзэд байна. Мен Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн и-Монголиа системд серверийн өргөтөл, программ хангамжийн сайжруулалт хийн, Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системийг ашиглаж байгаа бүх хэрэглэгчид, богино хугацаанд нэгэн зэрэг мэдэгдэл илгээж боломж бурдаж 23 мэдээлээ хариуцагчийн 298 төрийн үйлчилгээний талаарх 1.504.225 мэдэгдлийг иргэnd хүргүүлсэн байна. 3. Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээс гарах лавлагaa, тодорхойллыг файл (pdf) хэлбэрээр авах боломжийг бурдүүлэх зорилгоор lavlagaa.e-mongolia.mn системийг хөгжүүлсэн. Мен "Үндэсний систем ашиглан үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ"-ний 8.2 дахь заалтыг үндэслэн "Үндэсний систем ашиглан үйлчилгээ үзүүлэх нэмэлт гэрээ"-ний төслийг боловсруулсан.	Хавсралт : 3 файл	100%

7	4.1.12. Сум, суурин газрыг шилэн кабелийн сүлжээнд холбох /Дорнод, аймгийн Дашбалбар, Чулуунхороот, Төв аймгийн Мөнгөнмөрт, Баян-Өнжүүл, Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Хөвсгөл аймгийн Ханх/	Сум, суурин газрыг шилэн кабелийн холбогдоогүй бүс суманд сүлжээнд холбох шилэн кабелийн сүлжээнд /Дорнод аймгийн Дашбалбар, Чулуунхороот, Төв аймгийн Мөнгөнмөрт, Баян-Өнжүүл, Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Хөвсгөл аймгийн Ханх/	Шилэн кабельд холбогдоогүй бүс суманд шилэн кабелийн сүлжээнд холбох шилэн кабелийн сүлжээнд /Дорнод аймгийн Дашбалбар, Чулуунхороот, Төв аймгийн Мөнгөнмөрт, Баян-Өнжүүл, Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Хөвсгөл аймгийн Ханх/	0	Тайлант хугацаанд 6 сумыг шинээр шилэн кабелийн сүлжээнд холбох ажил хийгдэж эхлээд байна. 2021 онд улсын төсвийн хөренгө оруулалтаар болон Бүг нийтийн үйлчилгээний үргийн сангийн санхүүжилтээр Хэнтий аймгийн Өмнөдэлгэр сумын Гурван-Баян Улаан, Дэлгэрхан сумын Хэрлэн-Баян Улаан, Булган аймгийн Хангат тосгоныг, Архангай аймгийн Хашаат сумыг тус тус шилэн кабелийн сүлжээнд холбосон. 2021-2022 онд "Мэдээлэл холбооны сүлжээ" ХХК-ний хөренгө оруулалтаар Говь Алтай аймгийн Алтай сум, Дорнод аймгийн Халх гол сумыг шилэн кабелийн сүлжээнд холбосон. 2022 онд Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын хөнгөлөлтэй зээлээр санхүүжүүлэх "Харилца холбооны салбарын хүртээмж, чанар, хяналтыг сайжруулах төслөө" -ийн хүрээнд Дорнод аймгийн Дашбалбар сум, Чулуунхороот сум, Төв аймгийн Мөнгөнмөрт, Баян-Өнжүүл, Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Хөвсгөл аймгийн Ханх зэрэг 6 сумыг шилэн кабелийн сүлжээнд холбох ажлын хийдэг ба Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэж дууссаны дараа шилэн кабелийн сууринтуулалт эхэнэ. Энэхүү ажил хийгдэж дууссанараар Монгол улсын 330 сум бүгд шилэн кабелийн сүлжээнд холбогдо дусна.	70%
8	4.1.13. Хүн ам олонор суурьшсан, аялал жуучлалын бүс нутгүүдиг шилэн кабелийн сүлжээнд холбох	Хүн ам олонор суурьшсан, аялал жуучлалын бүс нутгүүдиг шилэн кабелийн сүлжээнд холбох	Шилэн кабельд холбогдоогүй 23 багт шилэн кабелийн сүлжээг татах, өндөр хурдны интернэттэй үйлчилгээ авах дэд бүтцийг бий болгосон байна.	0	Бүг нийтийн үйлчилгээний үргийн сан болон хувийн хэвшлийн хөренгө оруулалтаар нэг аймгийн нэг багт 60км урт шилэн кабель, 3500 амжилтгын тувшин дуогуур өрхөд суурин интернэт үйлчилгээгээ хүргэж зорилгоор 154 км урт шилэн кабель тус тус сууринтуулж өндөр хурдны өргөн зурсасын суурин интернет сүлжээг байгуулсан. Мөн алслагдсан 275 багт үүрэн холбооны 4G сүлжээ нэвтрүүлсэн ба нийт 300 мягнаа орчим иргэн өндөр хурдны хеделгэентэй интернэттэй холбогдох, мэдээ, мэдээлэл шүүрхай авах, аялагчид харилца холбооны бусад үйлчилгээг саадгүй, шуурхай авах боломжийг бүрдүүлсэн.	80%
9	4.1.14. Хеделгэентэй холбооны 5 дахь үеийн системийн түршилт хийж 5G сүлжээний түршилтын бүс үүсгэх	Хеделгэентэй холбооны 5 дахь үеийн системийн түршилт хийж 5G сүлжээний түршилтын бүс үүсгэх	5 Монгол Улсад 2023 оноос хеделгэентэй холбооны 5 дахь үеийн системийн түршилт хийж 5G сүлжээний түршилтын бүс үүсгэх	Монгол Улсад хеделгэентэй холбооны 5 дахь үеийн (5G) системийг 2023 онд нэвтрүүлэхтэй холбогдуулан уг технологийн онцлог болох өндөр хурдны хеделгэентэй холбоо, машин хоорондын холбоо, юмын интернэтийн үйлчилгээний талаар судалгаа хийж, здэгээрж түршилтын үйл ажиллагааг аж ахуйг нэгжүүд үе шаттай хэрэгжүүлсэн. 1. Аянхи түршилтыг 2021 онд "Digital Nation" агаар хэмжээний узэр амжилттай хохион байгуулсан ба түршилтад Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын "Зэт Ти И" компанийн хөгжүүлсэн харилца холбоо, дэд бүтэц, автоматаажуулалт IoT-д тулгуурласан IoT бүтээгдэхүүнинг, үүрэн холбооны Мобиком корпораци ХХК, Юнител ХХК-ийд 5G технологид тулгуурласан IoT бүтээгдэхүүнинг, үүрэн холбооны Мобиком корпораци ХХК, Юнител ХХК-ийд 5G технологид тулгуурласан IoT бүтээгдэхүүнинг, үүрэн холбооны Мобиком корпораци ХХК, Юнител ХХК, Сайтэл ХХК хеделгэентэй холбооны 5 дахь үеийн (5G) системийн түршилтын бүсийг тус тус үүсгэж, түршилтын амжилттай хэрэгжүүлж 2023 онд 5G технологийг Монгол Улсад нэвтрүүлээ болтгэж ажлыг хангасан. Радио давтамжийн дунд хугацааны төвлөвлөгийг шинэчлэх ажил Дэлхийн радио холбооны их хураалтай үлдаж 2023 онд хийгдэхээр төвлөгдсэн.	100%	
10	4.1.15. Тоон радио өргөн нэвтрүүлийн дамжуулах сүлжээг байгуулах	Тоон радио өргөн нэвтрүүлийн дамжуулах сүлжээг байгуулах	Улаанбаатар хотын Хонхорын станцыг тоон технологид шилжүүлсэн байна.	0	Төрийн нарийн бичгийн даргын 2022 оны 09 дугаар сарын 16-ний A/76 тоот тушаалаар байгуулсан ажлын хэсгийн хэрэгжээ Тоон радиогийн ТЭЗҮ-г шинчлэн боловсруулсан. Мөн 2023 оны улсын төсвийн төсөөлөнд тусгуулахаар санал хүргүүлсэн.	50%
11	4.1.16. Худаг сувагчлалын багтаамжийг оновчтой ашиглах үүднээс том оврын физик болон ашиглалхгүй байгаа шилэн кабелийг /хуучны сувагчлалаас чөлөөлж, шинээр их багтаамжийн шилэн кабелийг сууринтуулах	Худаг сувагчлалын багтаамжийг оновчтой ашиглах үүднээс том оврын физик болон ашиглалхгүй байгаа шилэн кабелийг /хуучны сувагчлалаас чөлөөлж, шинээр их багтаамжийн шилэн кабелийг сууринтуулах	617 км физик кабелийг багтаамжийг оновчтой ашиглах үүднээс том оврын физик болон ашиглалхгүй байгаа шилэн кабелийг /хуучны сувагчлалаас чөлөөлж, шинээр их багтаамжийн шилэн кабелийг сууринтуулах	0	"Мэдээлэл холбооны сүлжээ" ХХК-ний хөренгөөр Улаанбаатар хотын төв зам дагуу Наран станциас зүүн тийш Офицеруудын ордон чиглэлд, КШ-32 оор Бага тойруулаас их тойруу чиглэлд, КШ-68 аар, КШ-45 чиглэлд нийт 5000 м кабель чөлөөлсөн.	50%
12	4.1.17. Шуудангийн үндсэн сүлжээ эзэмшигчийн зохион байгуулалтыг оновчтой болгох	Шуудангийн үндсэн сүлжээ эзэмшигчийн зохион байгуулалтыг оновчтой болгох	Шуудангийн үндсэн сүлжээ эзэмшигчийн зохион байгуулалтыг оновчтой болгох	0	1. Шуудангийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.5-д заасны дагуу "Шуудангийн үндсэн сүлжээ ашиглах эрх опгох, хяналт тавих журам"-ыг төслийг боловсруулах, шуудангийн үндсэн сүлжээний өнөөгийн нөхцөл байдлын судалгаа хийж ажлын хэсгийг Цахим хөгжил, харилца холбооны язмын Төрийн нарийн бичгийн даргын 2022 оны А/30 дугаар тушаалаар байгуулж, ажилласаар удирдамжийг баталсан. Ажлын хэсгийн хурлыг 4 удаа зохион байгуулж, улс хоорондын болон доодтойн шудан, аачаа тээврийн өнөөгийн нөхцөл байдлын талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл солилцож, журмын төслийг боловсруулах үндэслэлийг танилцуулсан. Мөн Монгол Улсын 21 аймаг, 30 сумдын Засаг даргын Тамын газраас шуудангийн үйлчилгээний талаар судалгааг авч нэгтгэсэн ба шуудангийн үндсэн сүлжээний эзэмшигчийн орлогийг, зарлагын шинжилгээг хийж, олон улсын түршиллаагас судалсаны дунд журмын төслийг эхний байдлаар боловсруулан, ажлын хэсгийн гишүүдээс санал авсан.	50%

13	<p>4.1. Цахим хөгжлийн нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдлагаар хангаж, терийн үйлчилгээг шурухай, хариуцлагатай, хүртээмжтэй хургэх нөхцөлийг бурдуулж, иргэдийн цаг хугацаа, зардлыг хамнэн.</p>	<p>4.1.18. Мэдээлэл, харицаа холбооны технологийн салбарын энтрпренёр, бизнесийг хөгжүүлж, бизнес эрхлэгчдийг дэмжих чиглэлээр олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллах</p>	<p>Мэдээлэл, харицаа холбооны технологийн салбарын энтрпренёр, бизнесийг хөгжүүлж, бизнес холбогдох суурь судалгааг хийж, чиглэлээр олон улсын энтрпренёр болон гараны бизнес эрхлэгчдийг хөгжүүлэх талаар иж бүрэн төвлөвлөгөөг боловсруулсан байна.</p>	0	<p>Шинэ санаа, давшилтэт технологийн технологид сууриссан технологийн салбарын энтрпренёр, бизнесийг хөгжүүлж, бизнес холбогдох суурь судалгааг хийж, чиглэлээр олон улсын энтрпренёр болон гараны бизнес эрхлэгчдийг хөгжүүлэх талаар иж бүрэн төвлөвлөгөөг боловсруулсан байна.</p> <p>1. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/303 дугаар тушаалаар байгуулгасан "Технологи дамжуулах төв болон хамтын оффист бүртгүүлсэн гараны компани болон програм хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийг төрөөс татварын бодлогор дэмжих тухай" журам боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэгт ажиллах журмын төсөл боловсруулсан. Журыны төслийг БШУЯ-наас 2022 оны 12 дугаар сард багтаан Засгийн газраар батлуулах тогтоолын төслийн жагсаалтад оруулсан. 2. Монгол Улсын мэдээлэл, харицаа холбооны салбарын шилдэг программ хангамж үйлдвэрээгч болон стартап компаниудын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ Төв азин бус нутгийн улс суд болог Узбекистан, Казакстан, Киргиз, Туркменистан, Тажикстан зэрэг орнуудад сурталчлах, мэдээллийн технологид сууриссан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний экспортыг нэмэгдүүлэх, стартап компаниудыг бизнесээз тогтвортой эрхэлж, өргөжүүлэхэд нь дэмжлаг үзүүлэх чиглэлээр хамтран ажиллах тухай 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн 01/738 дугаар албан бичгийг аяллын төлөвлөгөө болон 7 компанийн танилцуулгын хамт Гадаад харицааны яаманд хүргүүлж хамтран ажилласан. 3. ХХМТ-ийн салбарын инновацын эко системийг бүрдүүлэх, мэдээллийн технологийн энтрпренёр, гараны бизнес эрхлэгчдийг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөвлөгөөний төсөл боловсруулсан.</p>	90%
----	---	--	---	---	---	-----